

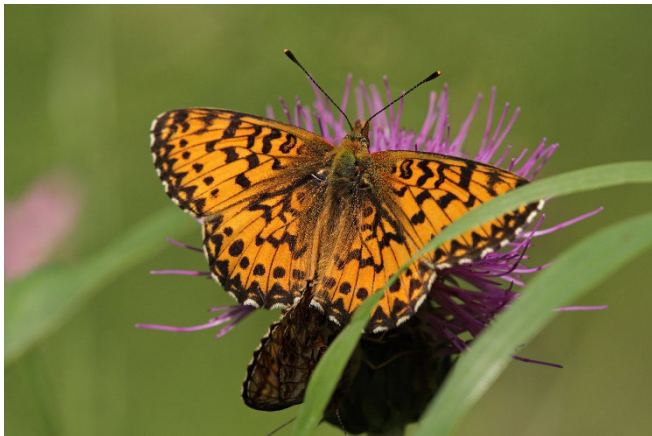
Lehtohopeatäplä

Lundpärlemofjäril
Boloria titania

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Rauhoitettu (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Lehtohopeatäplä on keskikokoiseksi hopeatäpläksi roteva ja isohko: siipiväli on 32–44 mm. Siipien yläpintojen pohjaväri on oranssinruskea, siivissä on vahvoja mustia täpliä ja tyvestä siivet ovat mustakehnäiset. Siipien ulkoreunoissa on V:n muotoisten täplien muodostamat yhtenäiset vyöt. Takasiipien alapinta on lajille tyypillisesti kauttaaltaan violetin ja punaruskean kirjava. Lehtohopeatäplän elinpaikoilla samaan aikaan lentäviä tavallisempia hopeatäpliä ovat muun muassa niittyhopeatäplä (*Boloria selene*) ja angervohopeatäplä (*Brenthis ino*).

Elinympäristö ja levinneisyys

Lehtohopeatäplä elää rehevillä ja lehtomaisilla metsäalueilla, joilla on sopivan suojaisia aukeita paikkoja: kosteahkoja ja reheviä metsäniittyjä, umpeenkasvavia peltoheittoja, hakkuualueiden reunamia, sähkölinjoja ja tienvarsia. Elinympäristölaikut kasvavat usein umpeen, joten laji vaihtaa elinpaikkaa, mikäli sopivaa ympäristöä on tarjolla. Perhoset lentävät juhannuksen tienoilta elokuun alkuun. Toukka elää orvokeilla (*Viola*). Laji on erittäin harvinainen ja sitä tavataan hyvin paikoittaisena itärajan tuntumassa Pohjois-Karjalassa; Pirkanmaalla ja Itä-Uudellamaalla havainnot ovat käyneet vähiin. Hyvilläkin elinpaikoilla perhosia nähdään harvoin runsaasti.

Nykytila ja uhkatekijät

Lehtohopeatäplää on ollut aikoinaan melko laajalti Etelä- ja Keski-Suomen sisämaassa lehtomailla, mutta nykyisin esiintyminen on rajoittunut vain muutamalle pienelle alueelle. Hämeenkyrössä yhtä esiintymää on hoidettu ja se lieenee jotenkin säilynyt hoidon ansiosta. Lehtohopeatäplä on taantunut sopivien lehtometsien hakkuiden ja kuusettumisen takia sekä kuloalueiden ja muiden avoimien alueiden vähennyttyä muun muassa umpeenkasvun takia.

Nämä muutokset uhkaavat lajia edelleen. Pienille paikallispopulaatioille monenlaiset satunnaistekijät voivat myös aiheuttaa häviämiskisken.

Hoitosuositukset

Rauhoitetun ja erityisesti suojeltavan lehtohopeatäplän asuttamia metsiköitä tulee hakata vain poimintahakkuilla tai jatkuvan kasvatuksen periaatteella, ylläpitäen puuston riittävää peitteisyyttä, mutta samalla luoden pieniä avarampia laikkuja metsäympäristöihin. Kuusia ja myös alikasvoskuusia voidaan varovasti poistaa kuusettumisen ehkäisemiseksi. Lehtohopeatäplän elinympäristöjen aukeat paikat tulisi säilyttää avoimina; laji hyötyy niitosta ja pusikoiden raivaamisesta. Lehtohopeatäplän elinympäristöissä ja niiden läheisyydessä tehtävien hoito- ja metsätaloustoimien yhteydessä tulisi ottaa huomioon toukkien kannalta keskeiset orvokkikasvustot, eikä esimerkiksi puutavaraa tai hakkuutähteitä tule pinota sellaisten päälle.

Lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.

Suomen Lajitietokeskus, lehtohopeatäplä. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.60891> Viitattu 23.11.2022.

Kuvat: J. Tyllinen, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)